

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Nacrt

P.Z. br. _____

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O POREZU
NA DOBIT S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, listopad 2008.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE NJEGOVA DONOŠENJA

1. Ocjena stanja i osnovna pitanja koja treba urediti Zakonom

Osnovna pitanja koja se uređuju Prijedlogom Zakona o dopunama Zakona o porezu na dobit jest usklađivanje hrvatskog zakonodavstva odnosno Zakona o porezu na dobit sa pravnom stečevinom Europske unije.

Vezano uz pregovore o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, odnosno uz Pregovaračko stajalište za pregovaračko poglavlje 16. „Porezi“, pokazalo se nužnim dopuniti odredbe Zakona o porezu na dobit („Narodne novine“, br. 177/04, 90/05 i 57/06) u skladu s pravnom stečevinom Europske unije.

Riječ je o usklađivanju pravnog sustava Republike Hrvatske i sljedećih Direktiva Vijeća:

1. Direktiva Vijeća 90/434/EEZ od 23. srpnja 1990. o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje kod spajanja, podjele, prijenosa imovine i zamjene dionica društava iz različitih država članica (Službeni list L broj 225 od 20. kolovoza 1990., str. 142), izmijenjena sa Direktivom Vijeća 2005/19/EZ o izmjenama Direktive 90/434/EEZ o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje kod spajanja, podjele, prijenosa imovine i zamjene dionica društava iz različitih država članica (Službeni list L broj 58 od 4. ožujka 2005., str. 19),
2. Direktiva Vijeća 2003/49/EZ od 3. lipnja 2003. o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na isplate kamata i autorskih naknada između povezanih društava koja se nalaze u različitim državama članicama (Službeni list L broj 157 od 26. lipnja 2003., str. 49).

Direktiva Vijeća 90/435/EEZ od 23. srpnja 1990. o zajedničkom oporezivanju koje se primjenjuje na trgovačka društva majke i trgovačka društva kćeri različitih država članica (Službeni list L broj 225 od 20. kolovoza 1990., str.6), izmijenjena sa Direktivom Vijeća 2003/123/EZ o izmjenama Direktive Vijeća 90/435/EEZ o zajedničkom oporezivanju koje se primjenjuje na trgovačka društva majke i trgovačka društva kćeri različitih država članica (Službeni list L broj 7 od 13. siječnja 2004., str. 41), usklađena je u cijelosti s odredbama Zakona o porezu na dobit koji se primjenjuje od 1. siječnja 2005.

2. Ciljevi Direktiva Vijeća 90/434/EEZ i 2005/19/EZ o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje kod spajanja, podjele, prijenosa imovine i zamjene dionica društava iz različitih država članica EU

Direktiva Vijeća 90/434/EEZ za cilj ima odgodu oporezivanja dobiti i kapitalnih dobitaka od reorganizacije poslovanja, kao i zaštitu prava država članica na oporezivanje.

Jedan od ciljeva Direktive 90/434/EEZ je otkloniti zapreke funkcioniranju jedinstvenog tržišta, poput dvostrukog oporezivanja.

Aktivnosti spajanja, podjele, djelomične podjele, prijenosa imovine i zamjene dionica trgovačkih društava iz različitih država članica, a u cilju stvaranja uvjeta, unutar Europske unije, analognih onima koji postoje na jedinstvenom tržištu, i u želji stvaranja i učinkovitog djelovanja zajedničkog tržišta, te aktivnosti ne smiju se sprječavati ograničavanjem, nepovoljnijim uvjetima ili iskrivljenjima što proizlaze iz posebnosti poreznih odredbi zemalja članica. Za taj cilj i aktivnosti neophodno je uvesti porezna pravila koja su neutralna sa stanovišta konkurentnosti kako bi se omogućilo prilagođavanje poduzetnika zahtjevima zajedničkog tržišta, povećanje njihove proizvodnosti i poboljšanje njihove konkurentne snage na međunarodnoj razini.

Kada su odredbe poreznih propisa nepovoljne u odnosu na poslovne aktivnosti u usporedbi s onima koje se odnose na društva iste države članice, potrebno je ukloniti te nepovoljnosti. Zajednički porezni sustav može pružiti zadovoljavajuća rješenja u tom pogledu te zajednički porezni sustav treba izbjeći oporezivanje u pogledu spajanja, podjele, prijenosa imovine i zamjenu dionica trgovačkih društava.

Kod spajanja, podjele ili prijenosa imovine obično je rezultat takvih poslovnih aktivnosti ili pretvaranje društva koje se prenosi u poslovnu jedinicu društva koje prima imovinu ili imovina postaje povezana sa poslovnom jedinicom ovog drugog društva.

S obzirom da se sustav odgode oporezivanja kapitalnih dobitaka od imovine koja se prenosi, odgađa do trenutka raspolaganja, oslobođenje od oporezivanja odgovarajućih kapitalnih dobitaka se primjenjuje na tu imovinu kao da je prenesena na poslovnu jedinicu, dok se istodobno osigurava njihovo konačno oporezivanja u državi u koju se društvo prenosi, i to na dan raspolaganja.

Potrebno je utvrditi porezni tretman koji se primjenjuje na određene odredbe, pričuve ili gubitke društava koja se prenose i za rješavanje poreznih poteškoća koje se javljaju kada jedno društvo ima udjele u kapitalu drugog društva.

Država članica ima mogućnost odbijanja primjene Direktive, kada se spajanje, podjela, prijenos imovine i zamjena dionica, ostvaruju s ciljem izbjegavanja ili utaje poreza.

Direktivom Vijeća 2005/19/EZ o izmjenama Direktive 90/434/EEZ o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje kod spajanja, podjele, prijenosa imovine i zamjene dionica društava iz različitih država članica, omogućuje se europskom društvu (u nastavku: SE) ili europskoj zadruzi (u nastavku: SCE) prijenos sjedišta među državama članicama bez prestanka djelovanja i likvidacije. Prijenos sjedišta je način izražavanja slobode nastana iz članaka 43. i 48. Ugovora. Nije potrebno odluku društva o reorganizaciji poslovanja prijenosom sjedišta onemogućavati diskriminirajućim poreznim pravilima ili ograničenjima, poteškoćama ili anomalijama koje proistječu iz nacionalnog poreznog zakonodavstva koje nije u suglasju s pravom EU.

Člancima 19. i 20. Zakona o porezu na dobit uređena su pitanja oporezivanja pri statusnim promjenama trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj, te je potrebno uskladiti navedene odredbe s odredbama Direktiva Vijeća 90/434/EEZ i 2005/19/EZ. Implementacijom Direktiva Vijeća 90/434/EEZ i 2005/19/EZ u Zakona o porezu na dobit proširuje se

neoporezivanje transakcija pri statusnim promjenama trgovačkih društava i na prekogranične transakcije. Neoporezivanje u smislu ovih Direktiva znači odgodu plaćanja poreza do trenutka prodaje trgovačkih društava. Na taj način porezni sustav nije prepreka slobodi kretanja kapitala.

3. Cilj Direktiva Vijeća 2003/49/EZ o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na isplate kamata i autorskih naknada između povezanih društava koja se nalaze u različitim državama članicama

Temeljni cilj Direktive jest da je potrebno osigurati da se isplate kamata i autorskih naknada oporezuju samo jednom u jednoj državi članici.

Ukidanje poreza na isplate kamata i autorskih naknada kada se ubiru u državi izvora, najprimjerenije je sredstvo ukidanja formalnosti i problema te osiguranja jednakog poreznog tretmana za transakcije unutar država i među državama članicama. Prijeko je potrebno ukinuti te poreze vezano za takve isplate između povezanih društava koja se nalaze u različitim državama članicama jednako kao i između stalnih poslovnih jedinica takvih društava. Ovi se postupci primjenjuju samo na iznose kamata i autorskih naknada koji bi bili ugovoreni između isplatitelja i stvarnog korisnika kad između njih ne bi postojao poseban odnos (kada to ne bi bila povezana društva).

Ako država članica ocijeni da se radi o utaji poreza, prijevarama ili zloupotrebi, može ne primijeniti odredbe Direktive.

Prema odredbama članka 31. Zakona o porezu na dobit, porez po odbitku jest porez kojim se oporezuje dobit koju ostvari nerezident u Republici Hrvatskoj. Porezni obveznik poreza po odbitku je isplatitelj. Porezna osnovica poreza po odbitku je bruto iznos naknade koju tuzemni isplatitelj plaća nerezidentu – inozemnom primatelju. Porez po odbitku plaća se na kamate te na autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) koje se plaćaju inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe. Porez po odbitku plaća se po stopi od 15%.

Shodno navedenom, potrebno je Zakon o porezu na dobit uskladiti s Direktivom Vijeća 2003/49/EZ, odnosno ukinuti odredbe o plaćanju poreza po odbitku na kamate i autorske naknade koje nerezidenti ostvare u Republici Hrvatskoj, a prema uvjetima utvrđenim Direktivom.

4. Cilj Direktive Vijeća 90/435/EEZ o zajedničkom oporezivanju koje se primjenjuje na trgovačka društva majke i trgovačka društva kćeri različitih država članica

U slučajevima kada društvo majka, temeljem svog statusa u odnosu na društvo kćer, prima od nje raspodijeljenu dobit (pod pojmom raspodijeljene dobiti razumijeva se isplata dividendi i primitak po osnovi udjela u kapitalu društva), država u kojoj društvo roditelj ima sjedište, mora:

- ili ne oporezivati takav prihod (dividendu)

- ili taj prihod (dividendu) oporezivati ali omogućiti društvu roditelju da svoju poreznu obvezu umanjí za iznos poreza na dobit koji je platilo društvo kćer a koji se odnosi se na taj dio raspodijeljene dobiti.

Nadalje, da bi se osigurala fiskalna neutralnost, nužno je, da dividenda koju raspodjeljuje društvo kćer društvu majci, bude izuzeta poreza po odbitku.

Obzirom da prema odredbama Zakona o porezu na dobit, dividende i udjeli u dobiti na temelju udjela u kapitalu ne podliježu oporezivanju, Zakon o porezu na dobit usklađen je s Direktivom Vijeća 90/435/EEZ.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona ne treba osigurati posebna sredstva u državnom proračunu, ali njegova primjena može rezultirati smanjenjem prihoda od poreza na dobit.

Prema podacima Porezne uprave, prijavu poreza na dobit za 2007. godinu predalo je 99.805 obveznika, ukupno naplaćeni porez na dobit iznosi 8.646.621.434 kuna, a porez na dobit po odbitku iznosi 169.753.838 kuna.

Obzirom da je odredbama važećeg Zakona o porezu na dobit propisano da ako pri spajanju, pripajanju ili podjeli trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj postoji kontinuitet u oporezivanju isto nema utjecaja na oporezivanje, potrebno je isto propisati i za prekogranične transakcije (spajanje, podjelu, djelomičnu podjelu, prijenos imovine i zamjenu dionica) i u skladu s Direktivama Vijeća 90/434/EEZ i 2005/19/EZ. U svezi s navedenim, a obzirom da se radi o odgađanju poreza do trenutka stvarne prodaje društva, smatramo da prijenos navedenih Direktiva Vijeća u Zakon o porezu na dobit, neće utjecati na znatno smanjenje prihoda od poreza na dobit. Procjenjujemo da bi u slučaju spajanja, podjela, djelomičnih podjela, prijenosa imovine i zamjene dionica 30 trgovačkih društava došlo do smanjenja prihoda poreza na dobit u iznosu od 2.599.174 kuna godišnje, s daljnjim godišnjim povećanjima tog iznosa za 5%.

Ako je, prema procjeni, pri isplati kamata i autorskih naknada nerezidentima – inozemnim primateljima, 30% povezanih osoba, procjenjujemo da bi prijenosom Direktive Vijeća 2003/49/EZ u Zakon o porezu na dobit, došlo do smanjenja prihoda od poreza na dobit po odbitku u iznosu od 50.926.151 kuna godišnje, s daljnjim godišnjim povećanjima tog iznosa za 3%.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Budući da je osnovni cilj ovoga Zakona usklađivanje hrvatskog poreznog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU, temeljem članka 161. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04, 39/08 i 86/08), predlaže se ovaj Zakon donijeti po hitnom postupku objedinjujući prvo i drugo čitanje.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 177/04, 90/05 i 57/06) iza članka 20. dodaju se naslovi i članci 20.a, 20.b, 20.c, 20.d, 20.e, 20.f, 20.g, 20.h, 20.i, 20.j, 20.k, 20.l, 20. m, 20.n, 20.o, 20.p i 20.r koji glase:

„12. Spajanje, podjela, djelomična podjela, prijenos imovine i zamjena dionica trgovačkih društava iz različitih država članica prema Direktivama 90/434/EEZ i 2005/19/EZ

12.1. Opće odredbe

Članak 20.a

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona u primjeni Direktiva Vijeća 90/434/EEZ i 2005/19/EZ, imaju sljedeće značenje:

1. trgovačkim društvom rezidentom države članice EU smatra se društvo koje:
 - 1.1. ima jedan od oblika za koji se primjenjuje zajednički sustav oporezivanja, koji vrijedi za spajanja, podjelu, djelomičnu podjelu, prijenos imovine i zamjenu dionica društava iz različitih država članica EU, te za prijenos sjedišta europskog društva (u nastavku: SE) ili europske zadruge (u nastavku: SCE) između država članica, prema popisu u dodatku koji je sastavni dio Pravilnika o porezu na dobit kojeg donosi ministar financija,
 - 1.2. je rezident države članice EU u skladu s pravom te države i ne odnosi se na rezidente izvan EU prema međunarodnim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, zaključenih s državama nečlanicama,
 - 1.3. je obveznik jednog od poreza za koji se primjenjuje zajednički sustav oporezivanja koji vrijedi za spajanja, podjelu, djelomičnu podjelu, prijenos imovine i zamjenu dionica društava iz različitih država članica EU te za prijenos sjedišta SE ili SCE između država članica, prema popisu u dodatku koji je sastavni dio Pravilnika o porezu na dobit kojeg donosi ministar financija. Navedeno se ne odnosi na društva koja su oslobođena plaćanja poreza ili imaju mogućnost izbora.
2. spajanje označava poslovnu aktivnost u kojoj:
 - 2.1. jedno ili više društava prestaju sa radom bez postupka likvidacije, prenose cjelokupnu imovinu i obveze u drugo postojeće društvo u zamjenu za doznačivanje vrijednosnih papira njihovim dioničarima u odgovarajućem iznosu kapitala drugog društva te ako se obavlja plaćanje u gotovini da ne prelazi više od 10% nominalne vrijednosti, ili u nedostatku nominalne vrijednosti, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira,
 - 2.2. dva ili više društava se gase bez postupka likvidacije, prenose svu imovinu i obveze u društvo koje su osnovali u zamjenu za doznačivanje vrijednosnih papira njihovim dioničarima u odgovarajućem iznosu kapitala novog društva te ako se obavlja plaćanje u gotovini da ne prelazi više od 10% nominalne vrijednosti, ili u nedostatku nominalne vrijednosti, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira,

2.3. se društvo gasi bez postupka likvidacije, te prenosi cjelokupnu imovinu i obveze u društvo koje drži sve vrijednosne papire koje predstavljaju njegov kapital,

3. podjela označava poslovnu aktivnost u kojoj se društvo gasi bez postupka likvidacije, a sva imovina i obveze prenosi se u dva ili više postojećih društava u zamjenu za proporcionalnu emisiju vrijednosnih papira njezinim dioničarima u odgovarajućem iznosu kapitala drugog društva koje prima imovinu i obveze, te ako se obavlja plaćanje u gotovini da ne prelazi više od 10% nominalne vrijednosti, ili u nedostatku nominalne vrijednosti, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira,
4. djelomična podjela označava poslovnu aktivnost u kojoj društvo, bez da se gasi, prenosi jednu ili više gospodarskih cjelina na jedno ili više postojećih ili novih društava pri čemu najmanje jednu gospodarsku cjelinu ostavlja u društvu koje vrši prijenos u zamjenu za proporcionalnu emisiju vrijednosnih papira koji predstavljaju kapital društava članovima društva, koji stječu imovinu i obveze te ako se obavlja plaćanje u gotovini da ne prelazi više od 10% nominalne vrijednosti, ili u nedostatku nominalne vrijednosti, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira,
5. prijenos imovine označava poslovnu aktivnost u kojoj društvo, bez da se gasi, prenosi, sve ili jednu ili više gospodarskih cjelina, u drugo već osnovano društvo ili u društvo koje osniva u zamjenu za izdavanje ili prijenos vrijednosnih papira koji predstavljaju udjele u kapitalu društva preuzimatelja članovima prenesenog društva,
6. zamjena dionica ili udjela označava poslovnu aktivnost kojom postojeće ili novo društvo (društvo stjecatelj) stječe vrijednosne papire drugog društva u zamjenu za izdavanje ili prijenos vlastitih vrijednosnih papira članovima preuzetog društva u zamjenu za vrijednosne papire koji predstavljaju kapital preuzetog društva, uz uvjet da nakon zamjene vrijednosnih papira društvo stjecatelj stekne ili daljnjim stjecanjem vrijednosnih papira zadrži većinu glasačkih prava u preuzetom društvu, te ako se obavlja plaćanje u gotovini da ne prelazi više od 10% nominalne vrijednosti, ili u nedostatku nominalne vrijednosti, knjigovodstvene vrijednosti tih vrijednosnih papira,
7. preneseno društvo označava društvo koje prenosi svu svoju imovinu i obveze ili prenosi jednu ili više gospodarskih cjelina,
8. društvo preuzimatelj označava društvo koje prima svu imovinu i obveze, ili prima jednu ili više gospodarskih cjelina prenesenog društva,
9. preuzeto društvo označava društvo čiji je kapital steklo drugo društvo zamjenom vrijednosnih papira,
10. društvo stjecatelj označava društvo koje je steklo kapital drugog društva zamjenom vrijednosnih papira,

11. gospodarska cjelina označava svu imovinu i obveze društva koja u poslovno organizacijskom smislu predstavlja neovisni poslovni subjekt odnosno subjekt sposoban za potpuno samostalno poslovanje vlastitom imovinom,
12. prijenos sjedišta je postupak u kojemu SE ili SCE društvo, bez likvidacije ili osnivanja nove pravne osobe, obavlja prijenos svoga sjedišta iz jedne države članice u drugu državu članicu EU.

Članak 20.b

(1) Kod spajanja, podjele ili djelomične podjele, provedenih prema člancima 20.a – 20.r ovoga Zakona, porezni obveznik mora u poreznom razdoblju iskazati skrivene pričuve, koje se odnose na preostalu i prenesenu imovinu.

(2) Iznos koji predstavlja skrivene pričuve iz stavka 1. ovog članka izračunava se kao razlika između fer vrijednosti i porezne vrijednosti prenesene imovine i obveza prema stanju na dan sastavljanja porezne prijave.

(3) Fer vrijednost je iznos po kojem se može prodati ili na drugi način zamijeniti imovina ili kojim je moguće podmiriti obveze ili za koji je moguće zamijeniti podijeljen kapital između dobro obaviještenih i voljnih stranaka u poslu, u kojem su stranke međusobno neovisne i jednakopravne.

(4) Porezna vrijednost pojedine imovine ili obveza je iznos koji se dobije procjenom te imovine i obveza kod obračuna poreza, odnosno iznos koji se dobije izračunom porezno priznatih prihoda i rashoda odnosno dobiti ili gubitka.

(5) Prenesena imovina i obveze su imovina i obveze društva koje obavlja prijenos koje je, slijedom spajanja, podjele ili djelomične podjele, stvarno povezana sa stalnom poslovnom jedinicom društva preuzimatelja u državi članici društva koje prijenos obavlja i ima utjecaj na dobit ili gubitak pri obračunu poreza.

12.2. Prijenos imovine

Članak 20.c

(1) Ako se kod prijenosa imovine i obveza iz članka 20.a točke 5. ovoga Zakona u prenesenom društvu ostvaruje dobit koja se pripisuje prenesenoj gospodarskoj cjelini, ta se dobit ne oporezuje. Ako se kod prijenosa imovine i obveza u prenesenom društvu ostvaruju gubici koji se pripisuju prenesenoj gospodarskoj cjelini, ti se gubici ne priznaju.

(2) Preneseno društvo je dužno procijeniti primljene vrijednosne papire društva preuzimatelja prema njihovoj fer vrijednosti na dan prijenosa.

Članak 20.d

(1) Društvo preuzimatelj može preuzeti rezerviranja koje je stvorilo preneseno društvo, te prava i obveze u svezi s tim rezerviranjima pod istim uvjetima koja su vrijedila u prenesenom društvu, ako se pripisuju prenesenoj gospodarskoj cjelini.

(2) Društvo preuzimatelj može preuzeti porezne gubitke pod istim uvjetima koji bi vrijedili u prenesenom društvu, ako se pripisuju prenesenoj gospodarskoj cjelini.

(3) Društvo preuzimatelj procjenjuje preuzetu imovinu i obveze, amortizira preuzetu imovinu te utvrđuje dobit ili gubitak u svezi s preuzetom imovinom i obvezama prema poreznoj vrijednosti na dan prijenosa kod prenesenog društva odnosno na način kao da prijenos nije izvršen.

Članak 20.e

(1) U slučajevima kada tuzemno preneseno društvo prenosi dio ili cijelu gospodarsku cjelinu na društvo preuzimatelja sa sjedištem u državi članici EU u zamjenu za dionice društva preuzimatelja, razlika koja nastaje ne oporezuje se, pod uvjetom da društvo preuzimatelj nastavi obavljati djelatnost u tuzemstvu putem poslovne jedinice.

(2) U slučajevima kada preneseno društvo sa sjedištem u jednoj državi članici EU, koje u tuzemstvu obavlja djelatnost putem poslovne jedinice, prenosi dio ili cijelu gospodarsku cjelinu na društvo preuzimatelja u drugoj državi članici u zamjenu za dionice prenesenog društva, razlika koja nastaje između tržišne vrijednosti prenesene gospodarske cjeline i njezine porezne vrijednosti se ne oporezuje, pod uvjetom da društvo preuzimatelj nastavi obavljati djelatnost u tuzemstvu putem poslovne jedinice.

(3) Ako društvo preuzimatelj ne nastavi obavljati djelatnost u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka ili u roku od 5 godina od dana prijenosa otuđi prenesenu gospodarsku cjelinu, pozitivna razlika koja nastaje između fer vrijednosti prenesene gospodarske cjeline i njezine porezne vrijednosti se oporezuje.

Članak 20.f

Preneseno društvo i društvo preuzimatelj ostvaruju prava iz članka 20.c, 20.d i 20.e ovoga Zakona pod uvjetom da su rezidenti Republike Hrvatske i/ili rezidenti druge države članice EU i to:

1. ako su preneseno društvo i društvo preuzimatelj rezidenti Republike Hrvatske, za prijenos gospodarske cjeline u Republici Hrvatskoj ili u drugoj državi članici EU,

2. ako je preneseno društvo rezident druge države članice EU, a društvo preuzimatelj je rezident Republike Hrvatske, za prijenos gospodarske cjeline koja se nalazi u Republici Hrvatskoj, ako nakon prijenosa prenesena imovina i obveze, rezerviranja, pričuve i gubici ne pripadaju poslovnoj jedinici društva preuzimatelja izvan Republike Hrvatske

3. ako je društvo preuzimatelj rezident druge države članice EU, a preneseno društvo rezident Republike Hrvatske ili druge države članice EU, pod uvjetom da nakon prijenosa prenesena imovina i obveze, rezerviranja, pričuve i gubici pripadaju poslovnoj jedinici društva preuzimatelja u Republici Hrvatskoj.

12.3. Spajanje i podjela

Članak 20.g

(1) Ako se kod spajanja, podjele i djelomične podjele iz članka 20.a točke 2., 3. i 4., u prenesenom društvu na dan spajanja, podjele ili djelomične podjele ostvaruje dobit ili gubitak koji se odnosi na prenesenu imovinu i obveze, dobit se ne oporezuje, a gubitak se ne priznaje.

(2) Kod spajanja, podjele ili djelomične podjele provedenih prema člancima 20.g – 20.j ovoga Zakona, porezni obveznik u poreznom razdoblju koje prethodi spajanju, podjeli ili djelomičnoj podjeli, prema članku 19. ovog Zakona, iskazuje skrivene pričuve, koje se ne oporezuju u trenutku spajanja, podjele ili djelomične podjele, ali se povećanoj amortizaciji sučeljavaju prihodi u istom iznosu.

Članak 20.h

(1) Društvo preuzimatelj može preuzeti rezerviranja koje je stvorilo preneseno društvo, te prava i obveze u svezi s tim rezerviranjima pod istim uvjetima koja bi vrijedila u prenesenom društvu da do prijenosa nije došlo.

(2) Društvo preuzimatelj može preuzeti porezne gubitke pod istim uvjetima koji bi vrijedili u prenesenom društvu, da do prijenosa nije došlo.

(3) Kod društva preuzimatelja ne oporezuju se dobiti koje ostvari kod ukidanja udjela u kapitalu prenesenog društva ako je prije spajanja, podjele ili djelomične podjele imalo udjele u kapitalu prenesenog društva.

(4) Društvo preuzimatelj procjenjuje preuzetu imovinu i obveze, amortizira preuzetu imovinu te utvrđuje dobit ili gubitak u svezi s preuzetom imovinom i obvezama prema poreznoj vrijednosti na dan prijenosa kod prenesenog društva odnosno na način kao da prijenos nije izvršen.

(5) Ako član društva, koji kod spajanja, podjele ili djelomične pri zamjeni vrijednosnih papira prenesenog društva za vrijednosne papire društva preuzimatelja ostvari dobit odnosno gubitak, neće se oporezivati odnosno priznati u svrhe oporezivanja.

(6) Stavak 5. ovoga članka se ne primjenjuje ako je član društva rezident Republike Hrvatske i primi naknadu u novcu ili ako nije rezident Republike Hrvatske, a imatelj je vrijednosnih papira u prenesenom društvu i društvu preuzimatelju preko poslovne jedinice koju ima u Republici Hrvatskoj.

(7) Član društva iskazuje primljene vrijednosne papire društva preuzimatelja po fer vrijednosti koju su imali vrijednosni papiri prenesenog društva u trenutku spajanja, podjele ili djelomične podjele.

Članak 20.i

(1) Ako društvo preuzimatelj ima udio u kapitalu prenesenog društva, kapitalni dobiti koje ostvari društvo preuzimatelj, zbog ukidanja udjela u kapitalu, neće se oporezivati.

(2) Stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se u slučajevima kada društvo preuzimatelj ima manje od 10% vlasničkog udjela u kapitalu društva koje se prenosi.

(3) Kod spajanja, podjele, djelomične podjele ili zamjene dionica iz članka 20.a ovoga Zakona, dodjela vrijednosnih papira društva preuzimatelja članovima prenesenog društva u zamjenu za vrijednosne papire koji predstavljaju kapital prenesenog društva, ne oporezuje se.

Članak 20.j

Preneseno društvo i društvo preuzimatelj ostvaruju prava iz članka 20.g, 20.h i 20.i ovoga Zakona pod uvjetom da su rezidenti Republike Hrvatske i/ili rezidenti druge države članice EU i to:

1. ako su preneseno društvo i društvo preuzimatelj rezidenti Republike Hrvatske, neovisno o tome da li se gospodarska cjelina prenesenog društva nalaze u Republici Hrvatskoj ili u drugoj državi članici EU,

2. ako je preneseno društvo rezident druge države članice EU, a društvo preuzimatelj je rezident Republike Hrvatske, pod uvjetom da nakon spajanja, podjele ili djelomične podjele prenesena imovina i obveze, rezerviranja, pričuve i gubici ne pripadaju poslovnoj jedinici društva preuzimatelja izvan Republike Hrvatske

3. ako je društvo preuzimatelj rezident druge države članice EU, a preneseno društvo rezident Republike Hrvatske ili druge države članice EU, pod uvjetom da nakon spajanja, podjele ili djelomične podjele prenesena imovina i obveze, rezerviranja, pričuve i gubici pripadaju poslovnoj jedinici društva preuzimatelja u Republici Hrvatskoj.

12.4. Prijenos poslovne jedinice

Članak 20.k

(1) Ako spajanje, podjela, djelomična podjela ili prijenos imovine uključuje stalnu poslovnu jedinicu prenesenog društva koja se nalazi drugoj državi članici, država članica u kojoj preneseno društvo ima sjedište neće oporezivati tu poslovnu jedinicu.

(2) Preneseno društvo može u dobit uključiti gubitke poslovne jedinice koji nisu bili nadoknađeni.

(3) Kod spajanja, podjele, djelomična podjele ili prijenosa imovine iz stavka 1. ovoga članka država članica u kojoj poslovna jedinica ima sjedište i država članica u kojoj društvo preuzimatelj ima sjedište na takav prijenos primijenit će glede oporezivanja odredbe članka 20.a – 20.o ovoga Zakona. Isto se primjenjuje kada se stalna poslovna jedinica nalazi u istoj državi članici u kojoj je društvo preuzimatelj rezident.

(4) Iznimno od stavaka 1, 2 i 3. ovoga članka, kada država članica društva koje se prenosi primjenjuje načelo oporezivanja svjetske dobiti, ima pravo oporezivanja bilo koje dobiti ili kapitalnih dobitaka stalne poslovne jedinice koji su posljedica spajanja, podjele, djelomične podjele ili prijenosa imovine, pod uvjetom da uračuna porez koji bi bio obračunan na tu dobit ili kapitalne dobitke u državi članici u kojoj se nalazi stalna poslovna jedinica.

12.5. Zamjena dionica i udjela

Članak 20.l

(1) Ako pri zamjeni dionica i udjela član preuzetog društva ostvaruje kapitalne dobitke oni se ne oporezuju, a gubitak koji bi bio ostvaren zamjenom vrijednosnih papira preuzetog društva ne priznaje se u svrhe oporezivanja.

(2) Ako član društva primi plaćanje u novcu, obveznik je poreza u dijelu koji odgovara plaćanju u novcu, pri čemu se ostvareni dobitak ili gubitak u razmjernom dijelu pripisuje gotovinskom plaćanju i fer vrijednosti vrijednosnih papira društva stjecatelja.

(3) Član društva procjenjuje vrijednosne papire preuzetog društva prema poreznoj vrijednosti koju su vrijednosni papiri preuzetog društva imali kod njega u trenutku zamjene.

(4) Društvo stjecatelj procjenjuje primljene vrijednosne papire preuzetog društva prema njihovoj fer vrijednosti na dan zamjene.

Članak 20.m

Članak 20.l ovoga Zakona se primjenjuje pod uvjetom da su društvo stjecatelj i preuzeto društvo rezidenti Republike Hrvatske i/ili rezidenti druge države članice EU i ako je član društva rezident Republike Hrvatske ili ako nije rezidenti Republike Hrvatske, a imatelj je vrijednosnih papira preuzetog društva i društva stjecatelja preko poslovne jedinice u Republici Hrvatskoj.

12.6. Prijenos sjedišta SE ili SCE

Članak 20.n

Kod prijenosa sjedišta SE ili SCE društva iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu EU, i iz druge države članice EU u Republiku Hrvatsku, takav prijenos sjedišta ne dovodi do oporezivanja dobitaka u državi članici iz koje je sjedište preneseno, ostvarenih od imovine i obveza SE ili SCE društva prema članku 20.c ovoga Zakona, pod uvjetom da ta društva ostaju povezana sa stalnom poslovnom jedinicom tog SE ili SCE društva u državi članici iz koje je izvršen prijenos sjedišta.

12.7. Zajedničke odredbe

Članak 20.o

Za oporezivanje pri prijenosu imovine, oporezivanje pri zamjeni dionica i oporezivanje kod spajanja, podjele i djelomične podjele, prema člancima 20.a – 20.n ovoga Zakona, odredbe o prijenosima vrijednosnih papira koji predstavljaju udjel u kapitalu, primjenjuju se i na društva kao što su primjerice društva s ograničenom odgovornošću, kod kojih kapital ne predstavljaju vrijednosni papiri.

Članak 20.p

Odredbe članaka 20.a – 20.o ovoga Zakona neće se primjenjivati ako je razvidno da poslovno spajanje, podjela, djelomična podjela, prijenos imovine, zamjena dionica ili prijenos sjedišta nekog SE ili SCE društva za glavni cilj ili jedan od glavnih ciljeva ima utaju poreza ili izbjegavanje poreza.

Članak 20.r

(1) Preneseno društvo, društvo preuzimatelj i član društva imaju prava i obveze prema člancima 20.a - 20.p ovoga Zakona, ako su ispunili propisane uvjete i na osnovi prijave

postupaka spajanja, podjele, djelomične podjele, prijenosa imovine i zamjene dionica Poreznoj upravi.

(2) Ako uvjeti iz stavka 1. ovoga članka nisu ispunjeni, preneseno društvo, društvo preuzimatelj i član društva nemaju prava i obveze prema člancima 20.a - 20.p ovoga Zakona. U tom slučaju, preneseno društvo obvezno je u poreznu osnovicu uključiti skrivene pričuve iz članka 20.b ovoga Zakona.

(3) Način provedbe ovoga članka propisuje ministar financija.“

Članak 2.

Iznad članka 31. dodaje se naslov koji glasi: „1. Utvrđivanje i plaćanje poreza po odbitku“.

Članak 3.

Iza članka 31. dodaju se naslovi i članci 31.a, 31.b, 31.c i 31.d koji glase:

„2. Oporezivanje isplata kamata i autorskih naknada između povezanih društava različitih država članica prema Direktivi 2003/49/EZ

2.1. Opće odredbe

Članak 31.a

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona u primjeni Direktive Vijeća 2003/49/EZ, imaju sljedeće značenje:

1. kamate se smatraju prihodom od potraživanja svake vrste, bez obzira jesu li ta potraživanja osigurana zalogom i bez obzira nose li pravo sudjelovanja u dobiti dužnika, a posebno, prihod od vrijednosnih papira i prihod od obveznica ili zadužnica, uključujući premije i nagrade u svezi s tim vrijednosnim papirima, obveznicima i zadužnicama. Zatezne kamate zbog kasnog plaćanja ne smatraju se kamatom,
2. autorskim naknadama se smatraju isplate bilo koje vrste primljene kao naknada za korištenje ili pravo korištenja bilo kojeg autorskog prava na književno, umjetničko ili znanstveno djelo, uključujući kinematografske filmove i software, bilo kojeg patenta, zaštitnog znaka, uzorka ili modela, plana, tajne formule ili postupka ili za obavijesti koje se odnose na industrijska, komercijalna ili znanstvena iskustva. Plaćanja za korištenje ili za pravo na korištenje industrijske, komercijalne ili znanstvene opreme smatra se autorskom naknadom,
3. trgovačko društvo (isplatitelj ili stvarni korisnik):

3.1. je društvo koje ima jedan od oblika za koje se koristi zajednički sustav oporezivanja u svezi s plaćanjem kamata i autorskih naknada koji vrijedi za povezane osobe iz različitih država članica EU prema popisu u dodatku koji je sastavni dio Pravilnika o porezu na dobit kojeg donosi ministar financija,

3.2. za porezne svrhe je rezident u državi članici EU u skladu s pravom te države i ne smatra se rezidentom izvan EU u skladu s međunarodnim ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, sklopljenog s državom nečlanicom EU,

3.3. je porezni obveznik jednog od poreza u svezi kojeg se koristi zajednički sustav oporezivanja u svezi s plaćanjem kamata i autorskih naknada koji vrijedi za povezane osobe iz različitih država članica EU, prema popisu u dodatku koji je sastavni dio Pravilnika o porezu na dobit kojeg donosi ministar financija. Poreznim obveznikom ne smatra se društvo koje je oslobođeno poreza na dobit.

4. Trgovačko društvo se smatra povezanim sa drugim društvom ako:

4.1. prvo trgovačko društvo (isplatitelj) ima izravni minimalni udjel od 25 % kapitala drugog trgovačkog društva (stvarnog korisnika), ili

4.2. drugo trgovačko društvo (stvarni korisnik) ima izravni minimalni udjel od 25 % kapitala prvog trgovačkog društva (isplatitelja), ili

4.3. treće trgovačko društvo ima izravni minimalni udjel od 25 % kapitala prvog (isplatitelja) i drugog trgovačkog društva (stvarnog korisnika),

a pri tome se radi o udjelima između društava iz država članica EU.

5. Stalnom poslovnom jedinicom se smatra stalno mjesto poslovanja u jednoj državi članici EU preko kojega trgovačko društvo druge države članice EU u cijelosti ili djelomično obavlja svoje poslovanje.

2.2. Isplate kamata i autorskih naknada

Članak 31. b

(1) Porez po odbitku se ne plaća na isplate kamata i autorskih naknada ako se radi o povezanim društvima iz različitih država članica EU prema članku 31.a točki 4. ovoga Zakona, pod uvjetom da su isplate kamata i autorskih naknada obavljene stvarnom korisniku društvu druge države članice EU ili poslovnoj jedinici društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koja se nalazi u drugoj državi članici EU.

(2) Kada društvo iz države članice EU ili stalna poslovna jedinica koja je smještena u drugoj državi članici EU isplaćuju kamate ili autorske naknade, smatra se da je ta isplata nastala u toj državi članici (državi izvora).

(3) Stavak 1. ovoga članka se primjenjuje pod uvjetom da minimalni uvjeti propisani u članku 31.a točki 4. ovoga Zakona traju neprekidno najmanje 24 mjeseca.

Članak 31.c

(1) Stalna poslovna jedinica se smatra isplatiteljem kamata i autorskih naknada samo ako za stalnu poslovnu jedinicu ta isplata predstavlja porezno priznati rashod u državi članici u kojoj je smještena.

(2) Trgovačko društvo države članice EU se smatra stvarnim korisnikom kamata ili autorskih naknada samo ako primi te isplate u svoju korist i nije posrednik, poput agenta, opunomoćenika ili ovlaštenog potpisnika, za neku drugu osobu.

(3) Stalna poslovna jedinica se smatra stvarnim korisnikom kamata ili autorskih naknada ako:

3.1. je potraživanje, pravo na informacije ili korištenje informacija, zbog čega se kamate i autorska naknada isplaćuje, stvarno povezano sa tom stalnom poslovnom jedinicom,

3.2. kamate ili autorske naknade predstavljaju prihod za koji je ta poslovna jedinica u državi članici EU, u kojoj je smještena, obveznik jednog od poreza na koji se primjenjuje zajednički sustav oporezivanja na isplate kamata i autorskih naknada između povezanih osoba iz različitih država članica EU prema članku 31.a točki 3. podtočki 3.3. ovoga Zakona.

(4) Ako se stalna poslovna jedinica društva iz države članice EU smatra isplatiteljem ili stvarnim korisnikom kamata ili autorskih naknada, nijedan se drugi dio tog trgovačkog društva neće smatrati isplatiteljem ili stvarnim korisnikom tih kamata ili tih autorskih naknada.

(5) Odredbe članaka 31.a – 31.d ovoga Zakona se ne primjenjuju na isplatu kamata i autorskih naknada poslovnoj jedinici ili na isplate koje obavlja poslovna jedinica koja se nalazi u trećoj državi izvan EU, preko koje se, u cijelosti ili djelomično, obavljaju poslovi društva smještenog u državi članici EU.

(6) Ispunjavanje uvjeta iz članaka 31.a – 31.d ovoga Zakona dokazuje se potvrdom nadležnog poreznog tijela u trenutku isplate kamata ili autorskih naknada. Ukoliko se ispunjavanje uvjeta ne dokaže potvrdom u trenutku isplate, isplatitelj je dužan platiti porez po odbitku na isplatu kamate i autorske naknade.

(7) Način provedbe stavka 6. ovoga članka propisuje ministar financija.

Članak 31. d

(1) Odredbe članaka 31.a – 31.d ovoga Zakona neće se primjenjivati ako se radi o:

1. plaćanjima koja imaju karakter raspodjele dobiti ili povrata kapitala,
2. kamatama na kredite, koji sadrže pravo sudjelovanja u dobiti dužnika,
3. kamatama na kredite, koji davatelju kredita daju pravo zamjene njegovih prava na kamate s pravom na sudjelovanje u dobiti,
4. plaćanjima iz kredita, koja ne sadrže odredbe za povrat glavnice ili ako povrat glavnice dopijeva nakon 50 godina od nastanka.

(2) Ako zbog posebnog odnosa između isplatitelja i stvarnog korisnika kamata ili autorskih naknada, ili između svakog od njih i neke druge osobe, iznos kamata ili autorskih naknada je veći od iznosa koji bi bio ugovoren između isplatitelja i stvarnog korisnika da takvog odnosa nema, odredbe članaka 31.a – 31.d ovoga Zakona primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema.

(3) Odredbe članka 31.a – 31.d ovoga Zakona neće se primjenjivati ako je razvidno da su isplate kamata i autorskih naknada poduzete u svrhu utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza.“

Članak 4.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu na dan prijema Republike Hrvatske u Europsku uniju.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom 20.a propisuju se i definiraju temeljni pojmovi i to: trgovačka društva na koje se odnosi primjena Direktive Vijeća 90/434/EEZ, što se smatra spajanjem, podjelom, djelomičnom podjelom, prijenosom imovine, zamjenom dionica ili udjela, prenesenim društvom, društvom preuzimateljem, preuzetim društvom, društvom stjecateljem, gospodarskom cjelinom, prijenosom sjedišta SE i SCE društva.

Člankom 20.b propisuje se da kod spajanja, podjele ili djelomične podjele, porezni obveznik u poreznom razdoblju koje prethodi spajanju, podjeli ili djelomičnoj podjeli, iskazuje skrivene pričuve u imovini, koje se ne oporezuju u trenutku spajanja, podjele ili djelomične podjele, ali se povećanoj amortizaciji sučeljavaju prihodi u istom iznosu. Nadalje, propisuje se način izračuna skrivenih pričuva, te što se smatra fer vrijednosti, što poreznom vrijednosti, a što prenesenom imovinom i obvezama.

Člankom 20.c propisuje se da ako se kod prijenosa imovine i obveza u prenesenom društvu po osnovi otkrivanja skrivenih pričuva u imovini ostvaruje dobit koja se pripisuje prenesenoj gospodarskoj cjelini, ta se dobit ne oporezuje, a naknadno povećani troškovi amortizacije te imovine sučeljavaju se poreznim prihodima u iznosu amortizacije u godini korištenja.

Člankom 20.d propisuju se prava društva preuzimatelja u svezi rezerviranja i preuzimanja poreznih gubitaka.

Člankom 20.e propisuje se da u slučajevima kada tuzemno preneseno društvo prenosi dio ili cijelu gospodarsku cjelinu na društvo preuzimatelja sa sjedištem u državi članici EU u zamjenu za dionice društva preuzimatelja, razlika koja nastaje ne oporezuje se, pod uvjetom da društvo preuzimatelj nastavi obavljati djelatnost u tuzemstvu putem poslovne jedinice. U slučajevima kada preneseno društvo sa sjedištem u jednoj državi članici EU, koje u tuzemstvu obavlja djelatnost putem poslovne jedinice, prenosi dio ili cijelu gospodarsku cjelinu na društvo preuzimatelja u drugoj državi članici u zamjenu za dionice prenesenog društva, razlika koja nastaje između tržišne vrijednosti prenesene gospodarske cjeline i njezine porezne vrijednosti se ne oporezuje, pod uvjetom da društvo preuzimatelj nastavi obavljati djelatnost u tuzemstvu putem poslovne jedinice. Nadalje, ako društvo preuzimatelj ne nastavi obavljati djelatnost ili u roku od 5 godina od dana prijenosa otuđi prenesenu gospodarsku cjelinu, pozitivna razlika koja nastaje između fer vrijednosti prenesene gospodarske cjeline i njezine porezne vrijednosti se oporezuje.

Člankom 20.f propisuju se uvjeti koji trebaju biti ispunjeni u slučaju korištenja prava pri prijenosu imovine.

Člankom 20.g propisuju se prava i obveze prenesenog društva kod spajanja, podjele i djelomične podjele: ako se u prenesenom društvu na dan spajanja, podjele ili djelomične podjele ostvaruje dobit ili gubitak koji se odnosi na prenesenu imovinu i obveze, dobit se ne oporezuje, a gubitak se ne priznaje. Kod spajanja, podjele ili djelomične podjele porezni obveznik u poreznom razdoblju koje prethodi spajanju, podjeli ili djelomičnoj podjeli,

iskazuje skrivene pričuve, koje se ne oporezuju u trenutku spajanja, podjele ili djelomične podjele, ali se povećanoj amortizaciji sučeljavaju prihodi u istom iznosu.

Člankom 20.h propisuju se prava i obveze društva preuzimatelja na preuzimanje rezerviranja i poreznih gubitaka prenesenog društva. Isto tako, kod društva preuzimatelja ne oporezuju se dobiti koje ostvari kod ukidanja udjela u kapitalu prenesenog društva ako je prije spajanja, podjele ili djelomične podjele imalo udjele u kapitalu prenesenog društva. Društvo preuzimatelj procjenjuje preuzetu imovinu i obveze, amortizira preuzetu imovinu te utvrđuje dobit ili gubitak u svezi s preuzetom imovinom i obvezama prema poreznoj vrijednosti na dan prijenosa kod prenesenog društva odnosno na način kao da prijenos nije izvršen. Nadalje, ako član društva, koji kod spajanja, podjele ili djelomične pri zamjeni vrijednosnih papira prenesenog društva za vrijednosne papire društva preuzimatelja ostvari dobit odnosno gubitak, neće se oporezivati odnosno priznati u svrhe oporezivanja. Međutim, oslobođenje od poreza se ne primjenjuje ako je član društva rezident Republike Hrvatske i primi naknadu u novcu ili ako nije rezident Republike Hrvatske, a imatelj je vrijednosnih papira u prenesenom društvu i društvu preuzimatelju preko poslovne jedinice koju ima u Republici Hrvatskoj.

Člankom 20.i propisuje se da ako društvo preuzimatelj ima udio u kapitalu prenesenog društva, kapitalni dobiti koje ostvari društvo preuzimatelj, zbog ukidanja udjela u kapitalu, neće se oporezivati. Međutim, ovo oslobođenje neće se primjenjivati ako u slučajevima kada društvo preuzimatelj ima manje od 10% vlasničkog udjela u kapitalu društva koje se prenosi. Kod spajanja, podjele, djelomične podjele ili zamjene dionica, dodjela vrijednosnih papira društva preuzimatelja članovima prenesenog društva u zamjenu za vrijednosne papire koji predstavljaju kapital prenesenog društva, ne oporezuje se.

Člankom 20.j propisuju se uvjeti koji trebaju biti ispunjeni u slučaju korištenja prava pri spajanju, podjeli i djelomičnoj podjeli trgovačkih društava.

Člankom 20.k propisuje se da ako spajanje, podjela, djelomična podjela ili prijenos imovine uključuje stalnu poslovnu jedinicu prenesenog društva koja se nalazi drugoj državi članici, država članica u kojoj preneseno društvo ima sjedište neće oporezivati tu poslovnu jedinicu.

Člankom 20.l propisuje se da ako pri zamjeni dionica i udjela član preuzetog društva ostvaruje kapitalne dobitke oni se ne oporezuju, a gubitak koji bi bio ostvaren zamjenom vrijednosnih papira preuzetog društva ne priznaje se u svrhe oporezivanja. Međutim, ako član društva primi plaćanje u novcu, obveznik je poreza u dijelu koji odgovara plaćanju u novcu, pri čemu se ostvareni dobitak ili gubitak u razmjernom dijelu pripisuje gotovinskom plaćanju i fer vrijednosti vrijednosnih papira društva stjecatelja.

Člankom 20.m propisuju se uvjeti koji trebaju biti ispunjeni u slučaju korištenja prava pri zamjeni dionica i udjela.

Člankom 20. n propisuje se da kod prijenosa sjedišta SE ili SCE društva iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu EU, i iz druge države članice EU u Republiku Hrvatsku, takav prijenos sjedišta ne dovodi do oporezivanja dobitaka u državi članici iz koje je sjedište preneseno, ostvarenih od imovine i obveza SE ili SCE društva, pod uvjetom da ta društva ostaju povezana sa stalnom poslovnom jedinicom tog SE ili SCE društva u državi članici iz koje je izvršen prijenos sjedišta.

Člankom 20.o propisuje se da za oporezivanje pri prijenosu imovine, oporezivanje pri zamjeni dionica i oporezivanje kod spajanja, podjele i djelomične podjele, odredbe o prijenosima vrijednosnih papira koji predstavljaju udjel u kapitalu, primjenjuju se i na društva kao što su primjerice društva s ograničenom odgovornošću, kod kojih kapital ne predstavljaju vrijednosni papiri.

Člankom 20.p propisuje se da se odredbe članaka 20.a – 20.o Zakona neće primjenjivati ako je razvidno da poslovno spajanje, podjela, djelomična podjela, prijenos imovine, zamjena dionica ili prijenos sjedišta nekog SE ili SCE društva za glavni cilj ili jedan od glavnih ciljeva ima utaju poreza ili izbjegavanje poreza.

Člankom 20.r propisuje se da preneseno društvo, društvo preuzimatelj i član društva imaju prava i obveze prema člancima 20.a - 20.p ovoga Zakona, ako su ispunili propisane uvjete i na osnovi prijave postupaka spajanja, podjele, djelomične podjele, prijenosa imovine i zamjene dionica Poreznoj upravi. Ako uvjeti nisu ispunjeni, preneseno društvo, društvo preuzimatelj i član društva nemaju prava i obveze prema člancima 20.a - 20.p ovoga Zakona. U tom slučaju, preneseno društvo obvezno je u poreznu osnovicu uključiti skrivene pričuve iz članka 20.b ovoga Zakona. Način provedbe ovoga članka propisuje ministar financija.

Uz članak 2.

Zbog strukture i preglednosti Zakona iznad članka 31. dodaje se novi naslov koji glasi: „1. Utvrđivanje i plaćanje poreza po odbitku“.

Uz članak 3.

Člankom 31.a propisuju se i definiraju temeljni pojmovi i to za potrebe Direktive 2003/49/EZ i to što se smatra kamatama, autorskim naknadama, trgovačkim društvom, trgovačkim društvom koje je povezano, stalnom poslovnom jedinicom.

Člankom 31.b propisuje se da se porez po odbitku se ne plaća na isplate kamata i autorskih naknada ako se radi o povezanim društvima iz različitih država članica EU, pod uvjetom da su isplate kamata i autorskih naknada obavljene stvarnom korisniku društvu druge države članice EU ili poslovnoj jedinici društva sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koja se nalazi u drugoj državi članici EU. Odredba se primjenjuje pod uvjetom da minimalni uvjeti propisani za povezana društva traju neprekidno najmanje 24 mjeseca.

Člankom 31.c propisuje se da se stalna poslovna jedinica se smatra isplatiteljem kamata i autorskih naknada samo ako za stalnu poslovnu jedinicu ta isplata predstavlja porezno priznati rashod u državi članici u kojoj je smještena. Nadalje, propisuje se i kada se trgovačko društvo države članice EU i stalna poslovna jedinica smatraju stvarnim korisnikom kamata i autorskih naknada. Ispunjavanje uvjeta iz članaka 31. a – 31.d Zakona dokazuje se potvrdom nadležnog poreznog tijela u trenutku isplate kamata ili autorskih naknada. Ukoliko se ispunjavanje uvjeta ne dokaže potvrdom u trenutku isplate, isplatitelj je dužan platiti porez po odbitku na isplatu kamate i autorske naknade. Način provedbe ove odredbe propisuje ministar financija.

Člankom 31.d propisuju se slučajevi kada se ne primjenjuju odredbe članaka 31.a – 31.d Zakona.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona i to danom prijema Republike Hrvatske u Europsku uniju.

ODREDBE ČLANAKA IZA KOJIH SE DODAJU NOVI ČLANCI

11. Stjecanje i vrednovanje prava pri spajanju, pripajanju i podjeli

Članak 20.

(1) Ako pri spajanju, pripajanju ili podjeli prema članku 19. ovoga Zakona postoji kontinuitet u oporezivanju, smatra se da porezni obveznik nastavlja djelatnost, te to nema utjecaja na oporezivanje.

(2) Kontinuitet u oporezivanju prema stavku 1. ovoga članka postoji ako pri prijenosu na društvo preuzimatelja ne dolazi do promjena u procjeni predmeta imovine i obveza.

(3) Stavci 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se neovisno o tome radi li se o jednom ili više prenesenih društava, odnosno društava preuzimatelja.

VIII. POREZ PO ODBITKU

Članak 31.

(1) Porez po odbitku u smislu ovoga Zakona jest porez kojim se oporezuje dobit koju ostvari nerezident u Republici Hrvatskoj.

(2) Porezni obveznik poreza po odbitku je isplatitelj.

(3) Porezna osnovica poreza po odbitku je bruto iznos naknade koju tuzemni isplatitelj plaća nerezidentu – inozemnom primatelju.

(4) Porez po odbitku iz stavka 1. ovoga članka plaća se na kamate te na autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) koje se plaćaju inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe.

(5) Iznimno od odredaba stavka 4. ovoga članka, porez po odbitku ne plaća se na kamate isplaćene:

1. na robne kredite za kupnju dobara koja obvezniku služe za obavljanje djelatnosti,
2. na kredite koje daje inozemna banka ili druga financijska institucija,
3. imateljima obveznica, državnih i korporativnih, inozemnim pravnim osobama.

(6) Porez po odbitku plaća se i na usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge, plaćene inozemnim osobama.

(7) Porez po odbitku plaća se po stopi od 15%.

(8) Porez po odbitku plaćaju i poslovne jedinice inozemnog poduzetnika kada plaćaju naknade iz stavka 4. ovoga članka matičnom poduzeću.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, ako se naknada pripisuje kao prihod tuzemnoj poslovnoj jedinici inozemnog poduzetnika, ne plaća se porez po odbitku.